

Právní režim pozemků sloužících dopravě

teze přednášky z PP

Druhy dopravy a vztah k pozemkům

- Doprava po pozemních komunikacích
 - Zák.č.13/1997 Sb., o pozemních komunikacích ve znění pozdějších předpisů
- Doprava na drahách
 - Zákon č. 266/1994 Sb., o drahách, ve znění pozdějších předpisů, úplné znění č. 460/2006 Sb.
- Letecká doprava
 - Zákon č. 49/1997 Sb., o civilním letectví, ve znění pozdějších předpisů
- Vnitrozemská plavba
 - Zákon č. 114/1995 Sb., o vnitrozemské plavbě, ve znění pozdějších předpisů

Právní režim pozemků sloužících dopravě na pozemních komunikacích

- Prameny právní úpravy:
 - Zákon č. 13/1997 Sb., o pozemních komunikacích, ve znění pozdějších předpisů
 - Vyhláška č. 104/1997 Sb., kterou se provádí zákon o pozemních komunikacích, ve znění pozdějších předpisů
 - Zák.č.184/2006 Sb., o odnětí nebo omezení vlastnického práva k pozemku nebo ke stavbě (zákon o vyvlastnění)
 - Katastrální předpisy – KZ, vyhl.č.190/1996 Sb., ve znění pozdějších předpisů vč.přílohy
 - Stavební zákon, zákon o PÚ, lesní zákon, zákon o ochraně přírody a krajiny

Pojmy

- Silniční pozemek
 - pozemky, na nichž je umístěno těleso dálnice, silnice, místní komunikace a silniční pomocný pozemek
- Silniční pomocný pozemek
 - Pruh pozemku přilehlého po obou stranách k tělesu dálnice, silnice nebo místní komunikace mimo souvisle zastavěné území obce, který slouží účelům ochrany a údržby dálnice, silnice nebo místní komunikace, pokud jsou tyto pozemky ve vlastnictví vlastníka dálnice, silnice nebo místní komunikace
- Součást a příslušenství dálnice, silnice a místní komunikace
 - blíže § 12 a násl. zákona o pozemních komunikacích
- Silniční vegetace
 - § 15 zákona o pozemních komunikacích

Kategorie pozemních komunikací

- dálnice
- silnice – I, II, III třídy
- místní komunikace
- účelová komunikace

- df. viz blíže zákon

Majetkoprávní režim pozemních komunikací

- Dálnice, silnice I. třídy
 - ve vlastnictví státu
 - MD může smluvně převést výkon některých práv a povinností státu jako vlastníka silnic 1. třídy na organizace správy a údržby silnic, jejichž zřizovatelem jsou kraje
 - MD po dohodě s MF může na dobu určitou, nejdéle na dobu 35, smluvně převést výkon některých práv a povinností státu jako vlastníka dálnic na právnickou osobu vybranou postupem podle zákona o zadávání veřejných zakázek za cenu sjednanou v souladu s cenovými předpisy
- Silnice III., III. třídy
 - ve vlastnictví kraje, na jehož území se nacházejí
- Místní komunikace
 - ve vlastnictví obce, na jejímž území se nacházejí
- Účelová komunikace
 - Ve vlastnictví právnické nebo fyzické osoby

Obecné užívání pozemních komunikací

- Oprávnění každého užívat pozemní komunikace bezplatně obvyklým způsobem a k účelům, ke kterým jsou určeny - § 19 odst. 1 zák. o poz.kom.
- případy zpoplatnění pozemních komunikací
 - mýtné
 - časový poplatek
- Zákazy - § 19 odst. 2 zák. o poz. K
- Omezení obecného užívání uzavírkami a objížd'kami
- Vlastník dálnice, silnice, místní komunikace nebo veřejně přístupné účelové komunikace, po níž má být objížd'ka vedena, je povinen strpět bezúplatně provoz na ni převedený z uzavřené pozemní komunikace

Zvláštní užívání pozemních komunikací

- Na základě povolení silničního správního úřadu vydaného s předchozím souhlasem vlastníka dotčené pozemní komunikace
- Povolení se vydává na základě písemné žádosti PO nebo FO
- Na dobu určitou
- Vydává silniční správní úřad

Opatřování pozemků pro výstavbu pozemních komunikací

- smluvně
- odnětím nebo omezením vlastnického práva (VB) ve
vyvlastňovacím řízení
 - § 17 odst. 1, 3 zákona o poz.kom. ve spoj. se
zákonem o vyvlastnění

Pozemní komunikace na cizím pozemku

§ 17 odst. 2 zák.o poz.kom.

- Jestliže byla zřízena stavba dálnice, silnice nebo místní komunikace na cizím pozemku a vlastníku stavby se prokazatelně nepodařilo dosáhnout majetkoprávního vypořádání s vlastníkem pozemku, je příslušný speciální stavební úřad oprávněn na návrh vlastníka stavby zřídit věcné břemeno, které je nezbytné pro výkon vlastnického práva ke stavbě
 - speciální stavební úřad
 - Ministerstvo dopravy – ve vztahu k dálnicím, rychlostním silnicím
 - Krajský úřad – ve vztahu k silnicím I. třídy
 - Obecní úřad obce s rozšířenou působností - ve vztahu k silnicím II.,III třídy, místních komunikací a veřejně přístupných účelových komunikací

Silniční ochranná pásma

- § 30 zák.o poz. kom.
- Slouží k ochraně dálnice, silnice, místní komunikace mimo souvisle zastavěné území obcí
 - Pro nově budované, zrekonstruované – na základě rozhodnutí o umístění stavby
 - Pro existující – vymezené prostory v podél PK dle § 20 odst. 2 zák. o poz.kom.
- Reklamní zařízení v silničním ochranném pásmu - § 31 zák. o poz.kom.
- Stavby, terénní úpravy v silničním ochranném pásmu jen na základě povolení silničního správního úřadu + dodržení podmínek podle stavebního zákona

Povinnosti vlastníků nemovitostí v sousedství dálnic, silnic a místních komunikací

- Vlastníci v sousedství dálnic, silnic, místních komunikací jsou povinni strpět, aby na jejich pozemcích byla provedena nezbytná opatření k zabránění sesuvů půdy, padání kamenů, lavin a stromů nebo jejich částí, vznikne-li toto nebezpečí výstavbou nebo provozem dálnice, silnice, místní komunikace nebo přírodními vlivy.
- Vznikne-li toto nebezpečí z jednání vlastníků nemovitostí v sousedství PK – jsou povinni učinit nezbytná opatření na svůj náklad.
- O rozsahu a způsobu provedení nezbytných opatření a o tom, kdo je provede, rozhodne silniční správní úřad.

Ad povinnosti vlastníků nemovitostí v susedství komunikací

- Vlastník nemovitosti sousedící s průjezdním úsekem silnice nebo místní komunikace v zastavěném území obce je v nezbytně nutných případech povinen za jednorázovou úhradu strpět zřízení věcného břemene na své nemovitosti spočívajícího v umístění veřejného osvětlení, dopravních značek, světelných signálů, dopravních zařízení...tabulek s označením místních názvů.

Pozemní komunikace a KN

- Druhy pozemků – viz příloha vyhl.č. 190/1996 Sb.
 - Ostatní plocha
 - Způsob využití pozemku
 - Dálnice a její součásti
 - Silnice a její součásti – I. – III. třídy
 - Ostatní komunikace – místní nebo účelová komunikace (včetně zpevněné lesní komunikace) a její součásti.

Doprava na drahách a pozemky

- Zákon č. 266/1994 Sb., o drahách, ve znění pozdějších předpisů – úplné znění č. 460/2006 Sb.

Pojmy

■ Dráha

- Cesta určená k pohybu drážních vozidel včetně pevných zařízení potřebných pro zajištění bezpečnosti a plynulosti drážní dopravy

■ Druhy drah

- železniční (celostátní, regionální, vlečka, speciální)
- tramvajové
- trolejbusové
- lanové
- Obvod dráhy
 - Území určené územním rozhodnutím pro umístění dráhy

Ochranné pásmo dráhy

- Tvoří jej prostor po obou stranách dráhy
- Bližší vymezení viz § 8 zákona o drahách pro jednotlivé druhy drah
- V ochranném pásmu lze zřizovat a provozovat stavby, hornickou činnost a další v § 9 odst. 1 zákona o drahách uvedené činnosti jen se souhlasem drážního správního úřadu
- Provozovatel dráhy a dopravce je oprávněn v ochranném pásmu dráhy vstupovat na cizí pozemky, popř. na stavby na nich stojící, za účelem oprav, údržby a provozování dráhy.....
- Nezbytnou dobu, v nezbytné míře, minimalizace škod, odpovědnost za škodu dle OZ

Povinnosti vlastníků v sousedství dráhy

- Vlastníci nemovitostí sousedství dráhy jsou povinni strpět, aby na jejich pozemcích byla provedena nezbytná opatření k sesuvům půdy, padání kamene....§ 10 zákona o drahách
- stejná konstrukce jako u pozemních komunikací (viz výše)

Dráhy a KN

- Druhy pozemků
 - ostatní plocha
 - způsob využití
 - Dráha
 - Železniční
 - Tramvajová
 - Trolejbusová
 - Lanová

Letecká doprava, vodní cesty vazba na KN

- Druhy pozemků
 - Ostatní plocha
 - Způsob využití
 - Ostatní dopravní plocha
 - Letiště
 - Přístav
 - Vodní plocha
 - Vodní tok

Pozemky sloužící dopravě a oceňování

- Zák.č. 151/1997 Sb., o oceňování majetku, ve znění pozdějších předpisů
- Vyhl.č. 540/2002 Sb., ve znění pozdějších předpisů
 - Viz přednáška „Oceňování pozemků“

Děkuji za pozornost!